

over Varer til det dobbelte af Brændselets Værdi, nemlig 132 Mill. Kr. I Aaret 1920 kan Smørret aldeles ikke dække Brændselsindkøbene, skønt Brændselet er en Trediedel mindre i Kvantitet end før. Det kan aldeles ikke dække det. Tallene synes at være saa omtrent de samme: 373 Mill. Kr. betaler vi for vort Brændsel, 389 Mill. Kr. faar vi for vort Smør. Men de 389 Mill. Kr., som vi faar for vort Smør, er ikke 389 Mill. Kr. i Guld, men de maa formindskes med en Trediedel paa Grund af Valutaomskrivningen. Vi faar altsaa ikke af England mere end noget under 300 Mill. Kr. for Smørret, medens vi betaler over 370 Mill. Kr. for Brændselet.

Men endnu uhyggeligere er Forholdet, naar vi ser udelukkende paa de sidste to Maaneders Tal. I disse 2 Maaneder har vi købt Brændsel for 185 Mill. Kr., og vi har kun udført Smør for 106 Mill. Kr.; det vil sige, vi maa anvende ogsaa Flæskeudførselen, Kødudførselen, Ægudførselen og Udførselen af levende Kvæg for overhovedet at dække, hvad vi har købt af Brændsel i disse to Maaneder. Hvad der saa bliver tilovers at købe for, det vil enhver kunne forstaa; for alt, hvad vi udover Brændselet køber til Landet — eller næsten alt, det er selvfølgelig ikke at forstaa absolut —, maa vi faktisk stifte Gæld.

Nu vil jeg gerne sige, at Forøgelsen af Landbrugsproduktionen, som man stadig haaber paa, kan vel hjælpe os et Stykke frem; men den kan paa ingen Maade klare Situationen. En Forøgelse f. Eks. af vor Smørproduktion op til Tallet fra 1914 vilde i disse Maaneder have givet os 100 Mill. Kr. mere, hvorved altsaa Valutadifferencen var blevet udlignet, saaledes at vi i disse ni Maaneder havde haft akkurat nok til at dække vor Brændselsindførsel ved vor Smørudførsel, men heller ikke mere. Forholdet er faktisk dette, naar vi undersøger, hvad vi giver for Kullene, og hvad vi faar for vore Landbrugsprodukter, at vi betaler flere Hundrede Millioner, 200—300 Mill. Kr., mere for Brændslet, end vi overhovedet paa nogen Maade har Raad til, sammenlignet med Tiden før Krigen. Under Sammenligning med den tidligere Tids Balance maa man komme til dette Resultat, og vi kom kun gennem Tiden før Krigen ved stadig væk at stifte Gæld. Men altsaa, 200—300 Mill. Kr. mere end vi paa nogen Maade har Raad til kommer vi nu til at betale for Brændselet.

Det er ganske klart, at en saadan Tilstand, hvis den fortsættes længe, maa føre til Ruin. Derfor er Forøgelsen af Landbrugsproduktionen, saa ønskelig den end er,

ikke det centrale i vor økonomiske Situation. Derfor er Spørgsmaalet om Afsætningen af Landbrugsproduktionen og Markederne for denne, som det ærede Medlem Hr. Frænkel omtalte i en i øvrigt interessant Tale, ikke det øjeblikkelige Centralpunkt i vor økonomiske Situation. Det centrale er Misforholdet mellem Priserne paa vor Eksport og paa vor Import. Brændselet er det centrale i vor øjeblikkelige økonomiske Stilling. Man kan med fuld Ret sige, at for Øjeblikket opbrænder og fortærer de fremmede Kul med stigende Hast alle økonomiske Værdier her i dette Land.

Derfor beklager jeg, at Regeringen ikke har taget med tilstrækkelig Styrke paa dette Spørgsmaal. Jeg beklager ogsaa, at man først nu vil følge Opfordringen til at nedsætte en teknisk Kommission til at undersøge Mulighederne for at omlægge vort Kraftforbrug fra fremmede Kul til indenlandske Naturkræfter, skønt det dog er adskillige Maaneder, siden Opfordringen fremkom. Naar man fra Industriens Side — som det viste sig, den Gang man bad om dette Udvalgs Nedsættelse — saa skarpt ser, hvor store Vanskelighederne er, forekommer det mig, at det vilde have været naturligt hurtigst muligt at imødekomme dette Ønske. Men det glæder mig naturligvis, at det nu vil ske. Og imedens man altsaa forbereder Undersøgelsen af Muligheden for Omlægningen af vort Kraftforbrug, hvorved vi kan blive i nogen Maade uafhængige af Verden, i nogen Maade i alt Fald lige saa uafhængige som vore Nabolande Norge og Sverige, som jo har andre Naturkræfter, de kan udnytte, og medens vi forbereder, som jeg haaber, en Forhandling med England for at fremstille overfor det, hvorledes vor Situation er, og hvor det centrale Punkt i vort Lands Økonomi ligger, saa forekommer det mig, at man maa gøre de størst mulige Anstrengelser for at holde vor Betalingsbalance oppe, for at vi ikke, naar Hovedproblemet maaske en Gang for Alvor er løst, skal være kommet alt for langt ned.

Vi kan jo aldeles ikke sætte haardt imod haardt. Kan vi ikke opnaa Forstaaelse af vor Stilling ude i Landene, saa maa vi forsøge saa godt som muligt at værne os, og vi kan kun gøre dette ved et virkeligt økonomisk Samarbejde. Det vil nu vise sig, hvad den høje Regering vil gøre. Snart vil man se Resultatet af Valutakommis-sionens Arbejde, og hvilke Foranstaltninger Regeringen derefter agter at foreslaa. Men jeg haaber, at Regeringen ikke vil lytte til de Røster indenfor Valutakommis-sionen, som under et politisk Førerskab søger at